

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad cat. officarum partium proposita promovenda, id euidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létező új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányüzemekben.

Városey érsek a franciákról.

A dolog természete hozza magával, hogy sokan foglalkoznak a franciaországi egyházpolitikai fejlemények okainak kutatásával és feltűnően nagy azok száma, kik a bekövetkezett katasztrófát a francia papság és első sorban a püspökök kötelességmulasztásának hajlandók betudni. Nézetem szerint ez ép oly téves, mint igazságtalan és a hitélet szempontjából káros felfogás.

Mert egész más nézetet látszik e tárgyról vallani a legilletékesebb bíró, az egyházat mély bölcsességgel, és bámulandó akaratszilárdsággal kormányzó X. Pius pápa, midőn április hó 15-én tartott ünnepélyes allokuciájának a teljes elismerés hangján szól a francia püspököknek és papságnak magatartásáról és midőn az ottani szomorú állapotokat pragmatizmus magasabb szempontjából fejtegetvén, felfogásának e e szép szavakban ad kifejtést: „Az—Ur szenvedésének közelmúlt emléknappjai a lelki örömtől vigasztalásalközött is újból arra emékeztettek bennünket, hogy Krisztus jegyese, az Egyház, az emberi nem újjáalakításában és azon küzdelem-ben, melyet e miatt e sötétség országával, a világgal kell folytatnia, e földön nem az örömtőlre és viztalásokra, hanem a szorongatásokra és szenvedésekre van hivatva. Nem hallottuk-e magától egyházunk Fejétől ezen önmagára vonatkozó szavakat: Nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak és úgy menni be az ő dicsőségébe? (Luk. 24, 26.) Ahova pedig megelőzött bennünket fejünk dicsősége, oda irányul a testnek reménysége is: ami természetesen nem csupán a győzelem örömről, hanem a küzdelem keserűségéről is értendő.“ — Ime tehát Krisztus földi helytartója a franciaországi egyházüldözésben is csak egyik teljesülési jelenségét látja isteni Mesterünk eme jövendölésének: „Emlékezzetek meg beszédeimről, melyet én mondottam nektek: Nem nagyobb a szolgáló uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak . . . mindezeket az én nevemért cselekszik majd nektek: mert nem ismerik azt, ki engem küldött.“ (Ján. 15, 20—21.)

A szentséges Atyánál a franciaországi püspökökről és papságról mondott elismerő szavaival tökéletes összhangzásban van az, minék a francia püspöki kar egyik disze, Villard autuni püspök nem régen egyik pástorlevegében e szavakkal adott kifejezést: „Ki merné komolyan állítani, hogy a kongregációk, a papok, a püspökök és hívek bűnösök, nevezetesen, hogy az állam biztonsága ellen vétettek? Nekik nem

volt más bűnük, mint hogy nem akartak lelkiismeretük ellen cselekedni és visszatartották Krisztus egyházának elvilágiasítását? Midőn pedig azt halljuk hangoztatni, hogy a szabadság érdekében küzdenek ellenünk, önkéntlenül is az 1793. évnek ezen jelszava jut eszünkbe: „szabadság vagy halál!“ melynek értelmében a szerencsétlen áldozatokat bizonyára csak azért ölték meg, hogy biztosítsák szabadságukat. Már sok száz év előtt Tacitus e szavakban formulázta minden önkényuralom alaptörvényét: „Ubi solitudinem faciunt, pacem appellant.“ (Vita Iulii Agricola, 30.) midőn valahol pusztaságot hoztak létre, azt békének nevezik. A mi napjainkban — folytatta ugyanazon francia püspök — a győztes páholy uralkodni akar a katolikus vallás romjain és ugyanakkor fennen hirdeti, hogy Franciaországban az Isteni tisztelet gyakorlata szabad.“ (La Croix 1907. ápr. 19.)

Hogy mennyire igazza van a szellemes löpagnak, erre nézve csattanós bizonyítékul szolgál a bécsi „Pionier“ nevű páholyok egyik közelebbi ülése, melyben a „szabad iskoláról,“ vagyis a vallástalan iskoláról folyt a munka s amelyben a vendégül jelen volt Bl. párisi testvér kioktatván az osztrák testvéreket, miképpen kelljen a francia példa szerint eljárniok, többek közt ezen feletre nevezetes vallomást tette: „Mi terjesztjük a demokrátiás elveket és arra törekzünk, hogy az ifjúságot minél nagyobb mértékben kerítsük hatalmunkba. Minden reformkérdés a páholyból indult ki, minden újabb törvénytervezet (kivéven a személyes jövedelmi adóra vonatkozót) ott lett kidolgozva, a két éves szolgálat, az egyház és az állam szétválasztása, a halálbüntetés eltörlése. A páholyokban kiadjuk az utasítást s azután mindenki megteszi a magáét.“ (Zirkel 23. sz. 357. l.)

Valóban megdöbbentő vallomás. Ha már most figyelembe vesszük, hogy Franciaországban három hatalmas szervezetben ötszáznál több páholy működik százezrekre menő tagokkal, akkor csakugyan fölösleges a franciaországi állapotok valódi okai fölött merész kombinációkba és alaptalan vádaskodásba bocsátkoznunk.

De ezen hatalmas ellenféllel szemben ne essünk kétségbe a netes francia nemzet jövője felett, hanem követve szentséges Atyánk magasztos példáját, bizunk az isteni Gondviselésben, mely talán csak azért engedte meg a franciaországi szomorú egyházi állapotok létrejöttét, hogy annál fényesebben megmutalhassa hatalmának dicsőségét, hogy újból kitérjék,

miképp Krisztus igaz egyháza némosák nem szorul szükségképpen az államhatalom támogatására — azt mindig halásan fogadja — hanem hogy annak elnyomása és üldözése dacára is képes fönnállani és virágozni, úgy mint egykor a Nerok, Deciusok és Diocletánok üldözései sem ártottak neki, hanem inkább javára és gyarapodására szolgáltak, mert nem emberi, hanem isteni mű, melyen a pokol kapui sem vehetnek erőt.

Szent hét.

(Folytatás.)

Aki akar egy teli, meleg lélek lenni, annak nagy gondolat és mély érzés kellene. Mikor dolgozunk s felemelkedünk a magasba gondolatainkkal, vagy pedig leszállunk a mély érzések köhőiba, mindig egy sebb, tisztább, boldogabb életet akarunk. Akárhol is nyrem e többletet, az mindegy, csak legyen teljesebb erőm, szárnyalóbb gondolatom, harmonikusabb lelkiületem! Nem szabad magunkat kimélni, nem, nem! Mindegyiünk lelkén van valami lemosni való; van rozsdá, mit a lélek válastóvízzel: könnyel kell kietetni; van salak, mit kiégetni, szögletesség, mit meghajítani, érdesség, mit elsimítani kell. Ne féljünk a lelkiismeret viharától, ez az Isten viharja. Abban én nem szenvedhetek hajótörést; ha Isten belém szur, a fájdalom nem őrt meg, ez csak az élet reakciója, melytől felpeszűlök. Ha Isten megvág, úgy, hogy lelkem rendül meg belé: ez a lélekregés, szivregés nem hagy romokat maga után, ez csak hullámozás, mely örvényeket nem szakít; ez csak tavaszi barázdá, melyből az Élet csírázik ki.

Azért én magamba nézek; török, tisztázok, mintázok, alakítok lelkeimen. Sajnáljuk-e a márványt, hogy nem marad egy alakatlan, faragatlan tömb, ha a művész ujjai alatt egy remekmű lett belőle? Ugy kell nekünk is egyéniségünkön majd itt, majd ott törtélni, vénsi, faragni, simítani szüntelen, hogy egy remekmű, Istennek képe, igazi szép egyénisége váljék belőle.

Ha nem is vezető, nem uralkodó a rossz bennünk, de mit is mond a Szentírás? „Aki kevéssel nem törődik, a mélységbe jut“; a lélek elveszti azt a finom érzékenységet, mellyel az isteni befolyásokra reagálni képes. Isten utálja a bünt, a rosszat. Tehát én, aki a véreből nőtem ki, szintén utálni akarom. Minél inkább vagyok ész-, szív-, gondolatképességben Istennek, annál inkább leszek részese az isteni befolyásoknak, az isteni kegyelemnek. *Kegyelem nélkül rosszá válhatik a legjebb.* Ha csak egy csepp mérget csepegtetünk a szemre, az szétszedi a szemnek ragyogó irisét, egy atom strychnin, teljesen felbontja az emberi test sejtjeit; apró jéggecek a teljes hervadást idézhetik elő. Így a rossznak csak egy cseppje által a lélek elsötétül, megfagy, eltorzul, megromlik. Vannak rossz szellemek, ezeknek pszichológiája a gyűlölet. Rettenetes, mily eltorzulást idézhetnek elő. Pokol a bűn; halál a bűn; romlás a bűn. Egy csepp belőle, s lelkem vére genyivé válik, lelkem élete elhervad. Elvész a kegyelem. *Létki szemem ragyogó fénye a kegyelem.* A sötétség, az ellenmondás szellemei ott kacagnak a korcsában, a szinpadok deszkáin a regények lapfodrain, másmorba, hervadásba!

Mai lapunk 4 oldal.

halálba döntvén a lelkeket. Az élet ösztönével azzal a mohó vágygal, mely bennünket a szép élethez fűz, kell utálni a rosszat, bármily szép külső szabít mosolyával is jelenik meg előttünk. Mert gyűlölet árad ki belőle: lehellete: méreg, érintése: halál. Nekünk pedig *Élet, szép, ragyogó, üde, lizsla, nemis élet kell.* Ebbe a fenséges munkába álljunk bele még ha talán tévedtünk és botlottunk volna is. A szív terhével menjünk Isten elé. Ő a végtelen Jóság, Irgalom; Ki ha megfenyít is, de megbocsát és atyai keblére ölel ismét, ha alázattal, terdhajtással, határtalan bizalommal, gyarlóságunk súlyát érezve, közelgünk Feléje. Jöjj hozzám, az Élet forrásához, furdjél meg Bennem és meg fogsz tisztulni; így szól hozzánk. És a megtisztult lélek, amint az Élet vihamos áramul járja át, amint az Isten szelleme ihleti meg: finomná, gyengéddé lesz. *Leiki finomság kell nekünk. Nélküle szegény lelkek vagyunk.* Erzéketlenség, keveltség, keserűség, szeretetlenség, mindezek minust jelentenek. A leiki finomság pedig, mely érzést, erkölcsiséget, hitvesi-, baráti-, emberbaráti érzeket ad nekünk: ez: plus, ez: többlet, ez: gazdagít.

Nem kell külső tekintélyre hivatkozni, mindenki önmagának tekintély arra, hogy nem hivatal, nem közelet, nem hírnév, nem szereplés az emberi élet igaz tartalma. Az emberi élet valami mélyebb, rejtettebb, bensőségesebb. Mikor én önmagammal szemben állok, mikor magamra hagyatva, csendben rányitok lelkem rejtkeire, akkor a belső tartalom az, melyet élvezni fogok. Mindenki önmagának van és nem másnak; — azért a felobaráti szeretet nem szenved csorbát, nem rideg önzés ez, mert így értendő: az embernek önmagának kell kincsenek, értékek, szíriolomnak lenni. Ha én önmagamnak elég vagyok, úgy erő leszek, mely küzdeni és győzni tud; felhő leszek, mely áldást hullat; világosság, mely fényt és melegét áraszt. Ezt mind önmagamból merítem. *De hát hogyan lehet ily tartalmasság, mélység, egyensúlyozott lélekkel valóni?* Aki ez irányban sikeresen akar eljárni, annak először is derült, meleg atmoszféra kell. Ezt pedig az Isten közelségének az Isten jelenlétének tudata adja meg. Hogy az a hatalmas, mélyeséges, kegyelmező Isten mindenütt velem van és én az Ő közelségét érzem. „Járj előttem és tökéletes leszesz.” Ha ezt a biztató hitet, ezt a tengelyt elveszítet, úgy mint a pályájából kiközkent bolygó céltalan bolyongás és az elhagyatottság sivár nagánya vesz körül. Hitves, gyermek, barátság, mindez nem elég, hogy a lélek ne legyen elhagyatott; az mind csak: más, más! De nekem kell valaki, aki oly közel van, hogy szinte nem más, hanem velem, bennem van; aki biztosít a sikerről küzdelmeimben, biztat boldogsággal a kétségbeesés szemében, élettel a hervadással szemben, örök fényvel az örök éjjelle szemben. És ez csakis Isten lehet; Akinél közelségét forrón, bensőségesebben kell érezni, Kinek szemébe nem idegenül, hanem gyermeki szeretettel, bizalommal kell tekinteni. Így a lélek istenivé válik s szíveket tisztaságával Istennel szoros kapcsolatba jöttök. Oh, ne féljete, hogy bigotok lesztek, ne féljete, hogy tulzások estek! Ne legyetek baglyok, denevérek! Ezt kell mondanotok inkább: *Élet, erő, szépség, hatalom, ez az én tavom! Isten közelségének boldogító tudata kell az én telkemnek.* Il. Szükséges, hogy az ember az életet mint Isteniszlet élje át. Nem külsőségekben, hanem bensőleg, oly lélekkel, melynek iránytűje a tiszta szándék, ambíciója az Istenhez való hasonlatosság. „Akár esztek, akár isztok, bármit cselekedtek, mindent az Isten dicsőségére tegyetek” mondja szt. Pál. Minden foglalatosságon, minden igénytelen szürke hétköznapi ténykedésen ragyogjon a szerető, Isten felé igazodó léleknek lenyomata. A mindennapi munka is dicsőségesebb lesz, ha nemis szív, jószándék, Istennek hódoló lélek áldozata az. *En hiszek magamban, életem végtelen értékében. En hiszek Istenben, a mindenható Atyában, hiszek Krisztusban, hiszek a Szt. Lélekben, ez a gyökér;* — de hozzá kell tennem ezt a szentelt érzelmet is morálisomban: és én hiszek magamban! Ez a teljes Hiszekegy. Ezt binni kell erősen, vallani hűségesen, jellemesen, folytatni következetesen, átélni teljesen: *semmi sem nagy e földön, csak*

a nagy lélek. S amily mértékben isteni képet tudtok alkotni lelketekben, annyira lesztek tartalomok, különben káncsopelt szalma, értéktelen hüvely: vagytok csupán. Il. Nekem, ha akarok, szépségem van: hűségem, szerető hűségem, szerető hűségem, s aggódni kell lelkeimért, hogy el ne sorvadjon. *Istenfelelő az én szerető hűségemnek drangyala.* Ha megszűnök félni Istentől, akkor nincs biztosítva lelkem élete; azért gondos, felő, aggályos akarok lenni; nem akarok különbözni ebben gyermekségem éveitől. Istent félni, Istent tisztelni; ez legyen jelszavunk. És tiszteljük embertársainkat, mint Istennek képmásait és tiszteljük önmagunkat. Ez az élte érzés, szívemnek arisztokratikus, felséges tendenciája: *Soha öntudattal vétközde bele nem egyezni; kötelességem mindig hívón teljesíteni.* Nagyon kevés ember teljesíti a közeletben is kötelességet: hívón, lelkiismeretesen.

En akarom és azon iparkodom, hogy ahol élek, ott súly, költön ne legyek, sem az egyház, sem a háza; sem a családban. Környezetemben ne csak túrjenek, de szeressenek; ne huzzanak, de ragadjanak; szívem vonzódjék, hogy ne terhére, de vigaszára, segítségére legyek mindenkinek. Az Egyház parancsait, imáimat szerető hűséggel akarom teljesíteni, még ha az ima nem is mindig méz, nem is mindig vigasz lelkeimnek. Ez az én „nobile officium” nemesen felváltott kötelességem! És mindazt, amit az Úr Jézus tanított, szerető hűséggel akarom életemben megvalósítani, szeretettel, nagylelkűséggel, türelmet akarok gyakorolni. Kedveltségemet le akarom győzni, mert én azt akarom, hogy virág, illat, szépség legyen lelkületem. Még valamit a művészetek művészetek művészetéről. Igaz, mindehhez erő kell, melyet csakis az Úr Jézus adhat meg nekünk. „Aki utánam akar jönni, az vegye fel a keresztyét, tagadja meg önmagát és kövesse engem.” Így szól ő hozzánk. Nekünk is meg kell járni — mint Krisztus: Urunknak — a fájdalom, a megpróbáltatások Kálváriáját, de csak bizalom, szerető hűséget ajánlok fel Nekí és a megdicsőült Krisztus az Olajfák hegyéről, hol megszómorodott szívvel inádkoztunk. Ő véle: „Atyám, ha lehetséges, muljék el tőlem e pohár.” szerető hűségünk jutalmául felvezet a Tábor hegyének megdicsőülésébe.

„Es wächst der Mensch mit seinen Zwecken.“ Az ember nagysága a céljaitól függ. Ha nincsenek nagy céljai, az egyéniség eltörpül; ha pedig vannak, minél nagyobbak, felségesebbek azok, annál jobban alakul ki az egyéniség. Amit Isten belénk lehelt, arra missziót is ad, felken, kedvet, életerőt ad hozzá. Mással a nagyság lenyom, a lelkekben azonban vonzó, biztató; s a lélek érzi, hogy ezek a nagy feladatok bátorra, egyenessé, ifjúvá varázsolják s így szól: *Uram, amit Te akarsz, az biztosított, a sikerre, az az én koszorom, az én győzelmemnek palinája, az én dicsőségemnek koronája.* En lektőm: magam a Te feladataid számarja. Az Úr tőlem komoly napszámot, ernyedetlen munkát kíván; erre utal az Örökkévalóság; de ez nekem nem a kriptá lehetete, ettől az ember nem lesz életunt, nem borul gyászba a lélek. A halálra én csak azért gondolok, hogy jobban, gazdagabban, melegebben éljek. Ez az örök cél, a halhatatlan lét. Életem tartama nem a naptár lapjaira írható; az én életem a halhatatlan Istennek legzése, pihegése bennem. Ez által lesz lelkeim már itt e földön milyenségileg örökkévaló! Az örökkévalóság nem csak odaát, a földöntől, hanem már itt is van az a megfoghatatlan, lebilincselhetetlen ki-kezdése az Örökkévalóságnak már bennem van. Érzem azt; lelkeim vágyódása, szárnyalása mind az örökkévaló életnek kilengései. A mi életünk nem csupán a rövid 70—80 év. Ez a tudat, a mi érzelmeink hullámainak alapja, az egyensúlyozója kedélyünk különben aprilisi időjárásnak; ez a horgonya életünk hajójának. Az a tudat, hogy én egy elpusztíthatatlan, összetörhetetlen valami vagyok. — En Istennem: hátát adok nekem, hogy vagyok, hogy öntudatomban mérhetetlen világok perspektíváját hordozom. ez a tudat jól tesz, ez felvillanyoz. Ez nem gyászfátyol, nem lemondás, nem elégia, ez hymnus, pszalmus, diadaléneke. Ezt az örömet kell magatokkal hordoznotok, így kell felkenni lelketekeket a halhatatlan dicsőség olajával.

Szenvedésé válhat az ember élete, halhatatlan létéről még feledésük s elvesztheti lelkét örökre. Pedig a mi lelkünk a mi drágaköveink, a mi drágaköveink, a mi kincsünk, mely ha elvesz, nagy veszedelembé juthatunk, mert az Örökkévalóság ítélete vár reánk. S mert tudom, hogy elveszthetem lelkem: szívből áldozatos leszek. Lelkem erejét Isten felé irányítom, lelkeimet feltékenységbe öltöztetem. Azért küzdök, zabolázom hajlamaimat, szenvedélyeimet, mert *Isten ítéletének örvényébe kell tekintenünk.* Az a tudat, hogy a mélyeséges, örvény élnyelhet örökre, hogy én elkárhozhatom tönkre mehetek, visszatart és vigyázatra int engem. „S az élnyelvés, a lélek önfentartási ösztönének egész erejével, a halál iránt érzett borzalomnak egész hatalmasságával, megragdom magam s megragadok minden esz-közt, hogy örökkévalóság ítélete ne sújtson kár-hozattal engem.

Igy válik lelkünk buzgóvá, gyengéddé, finom érzésűvé, ellentétben a dúrvasággal, érzéketlenséggel s így fog lelkünk reagálni az Örök Élet benyomására.

„Istent féld és tartsd meg parancsolatait!” Ez az egész ember. Ez a gerinc, ez a főkélek, ez tart, kifeszít; ezzel védjük meg üdvözülésünk alapjait. *Komoly munka az életben és komoly cél az élet utjában.* Az a sok apró, cseprő mindennapi dolog, ahogy az ember tesz, vesz, örül, szenved, küzd, fárad, ez mind mind komoly munka lehet, ha az iparkodás utján haladunk: ezen kell haladnunk, ha Isten parancsainak engedelmességek. *Ki a lélek lába?* — Kérdi egy régi bölcs s megfelel mindjárt: „A lélek lába az „affectus”, az „indulat”; a lélek indulata. Ha a lélek nem indul, ha nem megy előre, ha csak forgószél az érzelmei világában, ha csak hajlékony, lenge nád, ha nincs komoly irányja, az ember nem lesz egész ember. Indulataim, lelkeimnek affectusai: ahogyan érzel, küzdök, remélek; ezek iránytűje legyen: „Szeresd a te Uradat Istenedet, teljes szivedből, teljes lelkedből és erődből.” A szeretetet úgy-e rendszeren csak valami édesnek, melegnek, olyas valaminek tekintik, a mi bennünket kielégít, ami nekünk csupán öröm és vidámság? Ez pedig hiba. Az Úr Jézus s a természet is — Istennek ez a nagy gondolata — hol annyi küzdelem folyik, megmutalják nekik hogy a szeretet nem csupán kellemes érzület. A szeretet a természetben és lelkünkben az erős tett, az odaadó hódolat és szolgálat. Ez: „die dienende Liebe” a szolgáló szeretet; mint amilyen az Úr Jézus szeretete is hozzánk. A szeretet tehát a következetes, helyes irányban kitartó erős tett. Nem világra szóló ténykedésekről van itt szó, de öntudatos cselekvésről. Amit beszélsz: ne csak szókak, meggondolatlan, haszontalan ömlengés, ne mámoros, öntudatlan, — de öntudatos, beszédel legyen. Bármivel foglalkozol mindennapi épületben, az mindig öntudatos cselekvés legyen. Tudnod kell mit mért cselekszel; a cselekvésnek illuzen az élet; de hát célt, szándékot fektetsz bele az élet küzdelmébe, úgy zamatot, igt teremtész belé. A szeretet: hódolat az Isten, odaadás, szolgálat az emberek iránt. Itt mézzel nem lehet dolgozni, nem bábos, mézeskalács készítő a mi típusunk, hanem az erős, teremő, a világosságot a sötéttséggel, az életet a halállal, a tavaszt a télel szemben érvényesíthető Isten! Ha fájdalommal sújt, ha megpróbáltatást küld reánk az Úr s nincs mindjárt vér szívében, ne mondjuk azért, hogy az élet semmit sem ér. A szeretet mindig hódol, szolgál; de nem: élvezet. Az anya úgy-e mélyeséges szeretettel érez gyermeke iránt, de befegyáznál szívzorongva és nem élvezettel virraszt? Mennyi: élvezettel szolgálunk az Urnak? Ne így mondjuk, hanem: mennyi hódolattal, öntudatos cselekvéssel, a hódoló szeretetnek ezen megnyilatkozásával, szolgálunk neki? Elfogult nézeteket ez irányban korrigálni kell. En megyek: komolyan, vizs, az indulat, a szeretet indulata; ez nem mindig lelkesülés, kifőrd öröm, nem menyegzői hangulat, oh ez csak nagy ritkán fordul elő az életben, indulatom az erős tett. Ha nem így fogjuk fel a szeretet affectusát, könnyen félreértjük azt; illuzióink lesznek s ezek — szétfoszlanak. Az igaz szeretet áldozatot tud hozni. Tud sokat megtagadni, annak, akit szeret, attól akit szeret s tud megtagadni önmagától is, Krisztus Urunk mondta: „Maradjatok az én szeretetemben.” Csakis Krisztus szeretete képesit

arra, hogy szerencsésen haladjunk az élet utain. „En vagyok a szőlőtőke, ti vagytok a szőlővesszők.” Ti nem szakadhattok el tőlem. Lelketek sejtébe, rostjába, szövetébe, szívjátok fel éltet adó szeretetemet, dolgozzatok, azt ki magatokban s lelketek itala, tűz, zamat: az örök élet itala lesz!

(Vége köv.)

ÚJDONSAGOK.

Időjelzés: Változás nem várható.

— **A városházáról.** Széchenyi Viktor gróf főispán Lipcsey Lajos t. főjegyzőt ma megbizta az arvaszéki úlnok teendőinek végzésével. Jegyzői teendőit Tóth István joggyakornok végzi ideiglenesen. A főispán ezen ténye valószínűleg hosszabb bonyodalmaknak lesz forrása a mi már ugyanis összehavart, személyi ellentétektől hemzseggő városi életünkben tudvalevő, hogy Saára Gyula dr. a legutóbbi közgyűlésen kinyilvánította, hogy ha a közgyűlés nem respektálja a szervező bizottság munkálkodását s a küszöbön álló végleges megoldás előtt olyan akadályokat támaszt, amelyek a bizottság működését hátráltatják — ő mint elnök, az egész bizottsággal együtt leteszi mandátumát s visszavonul a szervezés munkájától. Mivel pedig a tisztviselők fizetésrendezését a szervező bizottság munkálkodásától tették függővé, nagyon természetes, hogy az akadály ott is előáll. Fehérvárott pedig mindent nehezebb elérni mint a tisztviselők fizetésének föl nem emelését. Egyáltalán lehagolt kedéllyel látjuk a kieleződött személyi ellentéteket. Bükik az egyik, sulyed a másik s a város az, amelynek mindebből semmi haszna nincs, a melynél a tisztviselői tekintély még az eddiginél is mélyebbre sulyed.

Égészséges fejlődést kívánunk. De minél előbb, hogy a bomlási processzus megdöbbentő jeleit látni ne kelljen.

— **Közgyűlés a vármegyénél.** Ma délelőtt volt Fejérmegye törvényható bizottságának rendes évi közgyűlése, mely rémhosszu tárgysorozatával ugyancsak kipróbálta a bizottsági tagok figyelmét, türelmét. A közgyűlés 258 pontjával bejelenyültött meg a délutánba is.

A gyűzgyűlést 10 órakor nyitotta meg Széchenyi Viktor gróf főispán.

Első sorban Hevesvármegyének az alkotmánybizottságok és a vármegyék autonómiájának megerősítése, melyhez a közgyűlés szintén hozzájárul. Szintén hozzájárult a közgyűlés Somogyvármegyének határozatahoz: a kormány részére bizalom és elismerés nyilvánítás tárgyában.

A közgyűlés hozzájárul Péstvármegye közönségének határozatahoz, hogy sztrájk esetén a katonaságot lehessen igénybe venni.

Pozsony szab. kir. város közönségének átiratát a cukorkartelek megszüntetése és a cukortermelési adó leszállítása tárgyában pártolja a közgyűlés és dr. Pajzs Gyula indítványára kimondja, hogy adják az ügyet egy szakértő bizottságnak. A Gazdasági Egyesületnek adják ki.

A közgyűlés feliratlag üdvözlöi a miniszterelnököt és kereskedelmi minisztert, abból az alkalomból, hogy a közös hadsereg számára esz-közleendő szállításoknál a magyar ipart a kvóták szerűleg megfelelő százalékban részesítette.

Azán három szabályrendelet, a rendőri kihágásokról szóló került volna tárgyalásra, de Pajzs Gyula dr. indítványára a közgyűlés levette a napirendről, minthogy az indítvány szerint a szabályrendelet oly nagy fontossága, hogy annak először egy anketén kell keresztülmennie, csak azután kerülhet a közgyűlés elé. Ezzel elhárította a közgyűlés, hogy minden szabályrendelet először egy anketén tárgyalatik.

A kereskedelmi miniszter leír az ipari munkának vasárnapj szüntetése és a korcsmák és italmérési helyiségek vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 10 óráig zárva tartása tárgyában. Az előadó javaslatára a miniszter leiratával együtt tárgyalják az adonyi esperesi kerületnek ugyanily értelmű feliratát. A tárgyhöz Mandorf Géza báro szöli, ki behatólag méltatja az adonyi esperesi kerület feliratát, de a napirendről való levételt indítványozza, mert hiszen a miniszter szintén azon van, hogy a vasárnap munkaszünet megtartassék és a korcsmák a jelzett időben zárva legyenek.

A mártónvásári árva ház tőkeből 350.000 koronának 4 százalékos koronajáradéka leendő fektetése került napirendre. Hozzászóltak Cziráky Antal gróf, Sárközy Aurél és Vértessy József, akik ellene s Horváth Gyula dr., Pajzs Gyula dr. Aosenfeld Henrik és Fantuss Pál, kik mellett foglalnak állást. Az elnök főispán névszerinti szavazást rendelt el, melynek eredményeképen 39 en igenel és 27 nemmel szavaztak. A nemmel szavazók azt indítványozták, hogy az összeget a helybeli takarékpénztárakban kell elhelyezni.

Mészöly Mátyas Nagylángon létesítendő önálló gyógyszerár: érdekében nyújtott be kérvényt Jeges Antal ugyanott felállítandó fiókgyógyszertára engedélyt kér. Nagy vita keletkezik az ügy körül, melyet névszerinti szavazás fejez be. Mészöly Mátyas által felállítandó gyógyszerárt 23 szavazat pártolja, Jeges Károlyi gyógyszerész gyógyszerárát pedig 24 szavazat tolja előtérbe. E szerint a fiókpatika győz.

Szűcs Jenő alispán az egy gyermekrendszer okozta bajokról szöli s egy bizottság kiküldését indítványozza, mely hivatva lesz keresni a megoldást. Az elnök főispán szerint az egyke rendszer okozta károk a kivándorlással függnek össze szorosan, azért azokkal egyetemben kell tárgyalni ez ügyet.

Dr. Korniss Zoltán br. főjegyző 3 havi, Salmon Mihály br. Áy. úlnok 3 havi szabadságot kér. A közgyűlés megadja.

Az előadó jelenli, hogy a közgyűlés által megrendelt Rákóczi kép elkészült. A hozzá még szükséges költségeket kiutalványozák.

A közési segélyalapok részére a földművelésügyi miniszter 4000 koronát utalványozott ki, mely a következőképen osztandó fel a járásközött: 1000 koronát kap a székesfehérvári, 600-at az időközi kamatokkal az adonyi, a többi pedig 800—800-at.

Ezzel a közgyűlés d. u. 2 óra felé feloszlott.

— **Fráter Lóránd,** az országzserte hírnevessé vált dalművész tegnap este a városi színházban tartott előadást. Még pedig zsufolt ház mellett — nem értve azt a kifejezést a karzat s az állóhely publikumára. Dalai jóformán ugyanazok voltak, mint a melyeket a tél folyamán az izraelita betegsegélyző egyesület estélyen hallottunk. Ugyanaz a Tarnay kísérté, a ki ugyanannak a Chopinnak nocturneját játszott. A zongora mint akkor, most is rossz volt, sőt ha volt változás, bizonyára csak hátrányos változás volt. Ugyanazok voltak Fráter Lóránd pózai művészi kiszámított érzelmek jelenetek közepett. Csak a közönség lelkesedése nem volt ugyanaz. Ezt azonban tisztára Fráter Lóránt idézte elő, mert mikor a közönség a lelkesedésre pezsdítő nóták vált belemelegedni kezdett volna, hirtelen, mintegy meglepetésszerűleg bezárta az előadást. Összesen 12 dalt hallottunk, két zongoraszámmal spékelve. Végül ha kritikát akarnánk mondani az előadás helyére vonatkozólag, bizonyára nem ajánlanánk Fráter Lórándnak — ha ugyan egyáltalán lesz még kedve Fehérvárra leereszkedni s a közönségnek lesz még kedve őt zsufolt házzal megfestszteni — hogy a színházban tartson előadást. A mi színházunk hangévo akusztikájával teljesen tökéleteszi még a fortissimokat is. Csakugy nyeli a hang élet. A művész is a közönség is kénytelen beérni egy-egy rossz zongorával, a végén pedig egy akkora csalódással, a melyet megduplázni senkinek sincs kedve.

— **Két könyv sikere.** Apponyi Albert kultuszminiszter szép eszméje a cseresznye érés közeledtekor meghozza a maga gyümölcsét. A fák és madarak napját a székesfehérvári iskolaszék é hó 27-re tűzte ki. A mint említettük, az ünnep készülétei Krécsey Béla főreáliskolai tanár kitűnő

könyvecskéje alapján történek. Örömmel üdvözöltük Krécsey tanár könyvét megjelelésekor s a mit mondottunk, be is vált. Ma már országzserte ismerik a kiűnő vezér könyvecskét s a legtöbb iskola sietett is azt megszerezni. Budapest fő- és szék város 2000 példányban, vagyis minden tanuló számára megrendelte a könyvet, ugy, hogy a budapesti iskolákban egyszerre othont lel az eszmekör, melyet Krécsey tanár gazdag tapasztalatai alapján óhaj elterjeszteni.

A másik könyv Vargha Damján dré, a ki a gyermekek számára írt egy pompás könyvecskét e címen: *Jézusom öröme.* Pompás munka, egy igazán jó lelkének nemes megnyilatkozása az ártatlan, a tisztaság boldogságában furdó lelkéhez. Egy nagyvilági hölgy megismerve a könyv szépségét és alkalmas voltát, az első áldozókat Vargha dr. könyvéből több száz példánnyal lepet meg. Bizonyára szép siker a szerzőnek de mennyivel kedvesebb a lelki haszon azokra a gyermekekre nézve, kik azt minél gyakrabban forgatják.

— **Amateur-Auguszta a Wollner-cirkuszban.** Általános derültséget keltett a szombat esti birkozások alkalmával egy jöképű atyafi hangos közbevetése. Az osztrák és az olasz nester birkozott. Ez utóbbi szabálytalan fogást találván elkövetni, a zsüri elnöke éles füttyel szakítottá félbe a birkozást. Persze az olasz mit sem tudva meg nem engedett manőveréről, magyarázatot követelt, mit az elnök nem tudván beszélni a a mester nyelvén, néán, de annál hangosabb kézmozdulatokkal tüstént megadott. A bajnok azonban sehogysem akarta megérteni s egyre csak azt hajtogatta: „coma? coma?” (Hogyan, hogyan?) Erré a már fentebb jelzett atyafi hangosan adott kifejezést jogosnak vélt megbotrakozásának: A jha! Komak, aztán mégis lefüttyüli!

— **A szociálisták népgyűlése.** Hatalmas pirosító plakátok hirdették a szociálisták népgyűlést, mely hivatva volt megdönteni Darányi törvényjavaslatát s megrendszabályozni a szociálisták szája íze szerint a sajtót. Az elvtársak roppant passzolhattak a népgyűlésre nagy sikert várhattak, mert hiszen az idő gyönyörű s minthogy mult vasárnapra hirdeteit népgyűlést elmosta az eső, az elvtársak az összes zsuzst a vasárnapra kama-toztatták. A gyönyörű remények azonban, melyeket a népgyűlésen fűztek a vezérúrak, szel-foszlottak. A szép idő inkább vonzotta ki a szabad természetbe a néptömeget, mint vonzották a megváltot eszmék elzárt falak közé. Melkkora hatalom is az az Isten, még a szociáldemokraták is elismerik. Alig küldi le a földre fellegoszlító napsugarát, még a szociálista tébor is ott-hagyja elveit, népgyűléseit, s megy a szabadba, az Isten napsugara után. Nos! elvtársak nem ugy van? Persze hogy ugy, mert Handler és Rudas elvtárs üres falaknak beszéltek. Visszhang volt beszédjükre, de a visszhangzó falak adták.

— **Sikkasztó.** Travnik Vince budapesti lakos, hajdanában pincermesterember Fehérvárott, Budapeston egy Amerikából hazajött uriembertől 5900 koronát lopott. Ezen a pénzen mulatott magas kedvvel. A pénz egy részét Pesten pocskóltta el, a másik részének a fehérvári kavéházakban lépett nyakára. Vásárolt nyakrafő. A pénzt arany órába, arany láncba, gramofonba, ruhába verte bele. A budapesti rendőrség nyomára jött, hogy az ifiur az öskoronázó városban jár, értesítette erről a helybeli rendőrséget. A rendőrség mozgósítva lett, azonban a sikkasztónak nem akadt nyomára. Szombaton az ifiur ujra Fehérvárra látogatott, de ezuttal vesztére, mert a rendőrség a budapesti rendőrség táviratára a vasuti állomáson letartóztatta. A valatáskor kitűnt, hogy ökegyelme másban is ludas, ápr, 18-án Görögszálláson (Hajdu m.) gazdájától, Berény Gyula földbirtokostól, kinél inas minőségben szerepelt, ékszereket, ezüst billkomot, 2 ezüst gyertyatartót, gyémántos nyaktűt és 100 koronát emelt el. Mikor a rendőrkapitány a letartóztatás után zsebeit vizsgálta, egész vagyona csak 14 koronára rugott.

— **Nagyszilvi szélhámos.** 16 rendbeli csalás és sikkasztás címen emelt vádat a kir. ügyész Kneksberger Lajos 38 éves reif. vallásu vizsgázott erdész ellen, ki már Fehérvárott is járt s amint annak idején megirtuk Keller Gyula ny. tanított károsított meg. A nagyszilvi szélhámos már többször volt büntete csalás, illetőleg sikkasztás címen. 97-ben lopás, sikkasztás, csalás miatt fél évet

Pozsonyban. 98-ban ugyanott család és kétféle lopás után egy hosszú évet ült, 1905-ben család miatt jutott neki 2 hónapi szigorított fegyház, Komáromban 1901-ben családok és sikkszaszások miatt 3 évi súlyos börtönt ült, 905-ben Csornán üdült 3 hétig család miatt. Most pedig ilyenféle érdemekben megbővítve került a vádlottak padjára a fent nevezett 16 rendbeli család, sikkszaszások, illetve lopás címén. A bünlajstrom nagyságához mérten 52 tanu volt beidézve az ország különböző részéről.

A bünlajstrom alatt következnek: 1905 év karácsonyának hetében a főerdész ur Kapuváron (Sopron m.) jelenik meg, beállít Gaus Amália trafikjába s kérdezi udvariasan, lenne-e itt Kapuváron olyan hely, hova 10—11 éves fiát nyugodt lelkiismerettel ellátásra adhatná? A trafikos kisasszony az udvarias gavallér Cseresznyék Józsefhez utasítja. Ide azonnal beállít Kédei Lajos, Pálly János gróf főerdészének záján ki magát. Fiát ellátásra ajánlja, mert hát az erkölestelen csornai nép közt nem hagyhatja, egy tisztességes, jó keresztény házhoz kívánja adni. Cseresznyék asszony megörült a jószerecsének, azonnal ajánlkozok a fiú elfogadására, mert hát 30 korona havi keresztem, s azonnal felül vad, fogoly, nyul, őz, a havant mennyiségben áll rendelkezésére. A főerdész ur Cseresznyáknál, akik traktáltak, fölülkeltek, igen jól érezte magát, huzta-halasztotta az utra kevés idejét, lekéselt egy pár vonatrol s reggel úgy kellett kituszkolni a vendéget. Alig távozott el azonban, nagy sebeten izgatottan tér vissza. Szítja a lyukas zsebet, melyen keresztül elveszett pénztárcája. Utiköltségre egy krajcárja nincs, ez még csak hagyján, azonban hol veszi elő a lopásra szükséges 34 koronát, holnap vadászat lesz Pálly grófnéknál, melyre neki löport kell vinnie. A jószívű Cseresznyáknéhoz fordul segítség ki a bajból, holnapután, ha hozza fiát mindent megtérik. Cseresznyákné asszony az utolsót is oda adta a szánalmas helyzetbe jutott embernek. Az eillant s Cseresznyákné asszony pedig ütheti pénzének nyomát.

A hűnsorozatok folytatását térszűke miatt lapunk jövő számában hozzuk.

— **Lcpás.** Vagyóczky Jánosné a csendőrség feljelentette a járásbírósnál, hogy a Lovasbényi állomáson Szűts József máházónak köpenyét ellopta.

— **Esküdtészeki tárgyalások.** A székesfehérvári kir. tszék mint esküdtésznél az 1907. évi II-ik ülészakban (május haván) megtartandó esküdtészeki főtárgyalásokról. Május 21 és 22. Ifj. Loviska János és társai halált okozó súlyos testi sértés. 23-án Lakatos László s tsai rablás blette. 24-én Szabó Imre szándékos emberölés. 25 és 27-én ifj. Tujner Károly és tsai halált okozó súlyos testi sértés.

— **Ruha tolvaj.** Hreis Erzsébet velencei illetőségű asszony a napokban Gévai György, martonvásári kocsmárosról ruhaneműeket lopott. A lopott holmit épen értékesíteni akarta, mikor a csendőrök elesítették.

Jégszekernek és mosogépek Márkus Simon özvegye és fia cégnél Jókai-utca 16.

— **Elcsipett bicikli-tolvaj.** Martonvásárott a napokban egy iparos kinézésű fiatal ember biciklit kinalgatott potom áron eladásra. A csendőrségnek gyünusnak tünt fel az eset s kérdőre vonta az árust, ki a csendőröket annyira félre tudta vezetni, hogy ma már szabadon bocsátották, midőn a budapesti csendőrségről táviratot kaptak, hogy Pétermann Károly géplakatos elfogandó, ki budapestben Kucsera Károlytól egy kerékpárt elloptott. Most a csendőrök a biciklistát kérdőre vonták, mire kitünt, hogy ő a bicikli tolvaj. Letartóztatták.

— **Ki a legény az országuton?** Markovics Antal, Horváth József, Gráczér János baracsi legények múlt év szept. 8-án amint, a mi jó repünknel szokás a bucsu napján a templom után a kocsmában is megültek az ünnepet. Itt a bucsu kedvéért többet szedtek be a jóból, minek aztán megllett a következménye. Fhletett állapotban keresték az alkalmat, hogy bele köhessenek valakibe. Épen jó alkalomnak kínálkozott az az összeszólalkozás, melyet az öreg Babrányi Józseffel rögtönöztek. Babrányi gondolván, hogy itt baj lesz, hazafelé tartott az országuton. A legények megtámadták a verekedésre már előre elkészített vaskörtékkel agyba föbe verték

NIGRIN

a legjobb CIPŐCRÉM

ST. FERNOLENDT, Wien

cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

az öregot, ki a szenvedett sérülést alig tudta kiheverni. A legények tovább mentek, még Ruskovics Ferencbe is belekötöttek, azt is véresre verték. A duhaj legényeket szombaton vont a felelőségre a törvényszék, őket fejenként 10 hónapi fegyházzal és 10 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

Anyakönyvi statisztika.

1907. évi április hó 27-től május hó 4-ig.

Születés. Született: 10 törvényes fiú, 7 leány, 0 törvénytelen fiú, 0 leány; ezekből halvaszületett törvényes fiú 0, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 17.

Halálozás. Elhalt: 6 fiú, 6 nő; ezekből 7 éven aluli törvényes fiú 1, leány 2, törvénytelen fiú 0, leány 0, 7 éven felüli fiú 5, nő 4. Összesen 12.

É szerint a születés a halálozást 5-tel mulja felül.

Elhaltak: Kéri Mihályné, Kiss Terézia r. k. 71 éves, Széchenyi-utca 100. — Fridl Ilona, r. k. 16 órá, Horváti

István-utca 6. — Bognár Mihályné, Virág Anna r. k. 23 éves Öreg-utca 64. — Schwetzer Erzsébet Rozália, r. k. 2. hónapos, Forgó-utca 26. — Nott Lőrincné, Kövér Erzsébet, r. k. 35 éves, Öreg-utca 34. — Buzás Vidor ev. ref. molnár-segéd 61 éves, Szent György kórház. — Hoffmann Albert r. k. kömives-segéd. 59 éves, Szent György kórház. — Vig János r. k. 3 éves, Maroshegy. — Bódis Györgyné, Nemes Anna, r. k. 39 éves, Budai-ut 100. — Michels János r. k. es. és kir. százados, 43 éves, Gátelep-utca 15. — Koln Sámuel izr. gabonakereskedő, 60 éves, Szent György kórház. — Németh Pál ev. ref. 7 éves, Palotai-utca 60 sz. — Vadász Györgyné, Alföldi Katalin, r. k. 16 éves, Széchenyi-utca 9.

Kihirdetések: Szalai Ferenc ács-segéd és Boda Katalin Székesfehérvár. — Langmár János kömives-segéd és Pál Terézia Székesfehérvár. — Efl Károly kömives-munkavezető és Kulifai Rozália Mannheim Badeni nagyhercegség. — Csomai Sándor kökfestő a festőgyárban és Zsedely M. Székesfehérvár. — Végbeli József önálló eszmadia és Zsnpka Rozália Székesfehérvár.

Méltóságos Zichy János gróf ur nagylángi erdőgazdaságában eladó **60000 darab gömblyű, 2 méter hosszú, száraz akácfa**

szőlő karó.

Minőség szerint ezrenként 40 és 54 korona az ára. Karók a fővényi erdőn vannak raktározva. Megrendelések: **Rott Ignác főerdészhez Nagyláng, Fejérmegye intézendők.**

ALAPITTATOTT 1872-İK ÉVBEN

ALAPITTATOTT 1872-İK ÉVBEN

FÖHERCEGI KAMARAI SZÁLLÍTÓ

KOVÁCS GYÖRGY

KOCSIGYÁRTÓ
SZÉKESFEHÉRVÁR, FAZEKÁS-UTCA 4-İK SZÁM.

Raktárt tartok mindennemű új és javított kocsikból. Javítások gyorsan, pontosan és jutányosan készülnek. Mintakönyv és költségvetés ingyen!

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.